

Istinито, lijepo i dobro

Žene i Crkva u Hrvata

Neosporno je to kako posljednjih godina svjedočimo imenovanju žena na bitne položaje. Koliko će to potrajati, hoće li opstati i dokle će to ići, tek trebamo vidjeti.

Autor: **Domagoj Trojanović** Fotograf: **PIXSELL** Objavljeno: **15.09.2023 12:00**

Posljednjih godina dolazi do poboljšanja položaja žena u strukturama Katoličke crkve u Hrvatskoj. Sve češće svjedočimo tomu kako je neka žena preuzela odgovornu i važnu funkciju crkvenih struktura. Danas su sve manja iznenađenja kada dolazi do ovakvih promaknuća. Žene su bile aktivne u strukturama Katoličke crkve, na različite načine i u različitim oblicima, od samog nastajanja kršćanstva, samim time i prije Drugog vatikanskog koncila. U prvoj polovici 20. stoljeća u Hrvatskoj su se istaknula dva imena.

Prvo među njima ime je Marice Stanković (Zagreb, 1900. – Zagreb, 1957.), po zanimanju učiteljica, utemeljiteljica Svjetovnog instituta Suradnice Krista Kralja, bliska suradnica bl. Ivana Merza. Nesebično se davala za izgradnju zajednica mladih, a zbog svega je zasmetala komunističkim vlastima te je provela pet godina u zatvoru u Staroj Gradiški. Danas je ona kandidatkinja za proglašenje blaženom.

Drugo ime je Smiljana Rendić (Split, 1926. – Rijeka, 1994.), a najpoznatija je po tome što je dala svoj obol u obnavljanju katoličkog novinarstva u drugoj polovici 20. stoljeća. Osim što se bavila novinarstvom, bila je istaknuta vaticanistica, pjesnikinja, ali i izraziti domoljub. Uživala je veliki ugled, ne samo među vjernicima već i šire.

Nije bilo lako nikomu, a posebno ženama, djelovati u vrijeme komunizma – sustava koji nije bio naklonjen vjerskim zajednicama, posebno Katoličkoj crkvi. Međutim, dolazi do demokratskih promjena, slobode i nezavisnosti. Crkvena hijerarhija, u prvom redu biskupi, mogla je biti opuštenija u kadroviranjima jer su društvene okolnosti bile pogodnije.

Biskupske kurije i crkvene ustanove bile su uglavnom pridržane kleru, eventualno ponekom vjerniku laiku. Kasnih 90-ih i početkom 2000-ih Crkva daje na važnosti tiskovnim uredima, odnosno odjelima za odnose s javnošću. To je bio svojevrsan ulaz za žene u visoke crkvene institucije, prepušten im je novinarski dio i komunikacija s drugim medijima koji su tražili određene informacije. Danas većinu tiskovnih ureda po biskupijama vode žene, koje su i među djelatnicima u većini.

Drugo mjesto gdje žene u posljednje vrijeme dolaze do izražaja katoličke su obrazovne institucije. Broj katoličkih vrtića, osnovnih i srednjih škola te fakulteta raste. Bilo je pravila da ravnateljci takvih institucija budu svećenici, međutim, svjedočimo trendu kako žene nisu samo odgojiteljice i profesorice, već su zauzele i ravnateljska mjesta. Konkretni primjer Nadbiskupska je klasična gimnazija Zagreb, na čijem je čelu od 2017. godine žena laikinja Ljuba Duvnjak. Jasna Buketa, žena laikinja, također je ravnateljica Katoličke osnovne škole "Josip Pavličić" u Rijeci. Ravnateljica Katoličke klasične gimnazije s pravom javnosti u Virovitici također je žena laikinja Marijana Novak Stanić. Ovo su tri konkretna primjera, a ima ih još, gdje se jasno vidi kako su biskupi u Hrvatskoj dali povjerenje ženama da budu na važnim i odgovornim funkcijama. Također, žene su sve više zastupljenije među nastavnim osobljem na katoličkim teologijama, što je u prošlosti bilo poprilično rijetko.

Karitativno poslanje Crkve niša je u kojoj žene vrše brojne odgovorne službe. Ne smijemo izostaviti sve one žene koje marljivo pomažu kroz različite oblike volontiranja. Tu su također i brojne djelatnice u ustanovama koje vodi Caritas, npr. pučke kuhinje, sirotišta, prihvatilišta za beskućnike i sl. Prema dostupnim informacijama s internetskih stranica Hrvatskog Caritasa, od 17 biskupijskih caritasa koji djeluju u Hrvatskoj, u njih pet ravnateljice su žene (Zagrebačka i Riječka nadbiskupija, Dubrovačka, Požeška i Sisačka biskupija). Sve ovo, kao i u prethodnim primjerima, prije desetak i više godina mnogima je bilo nezamislivo.

Žene sve češće bivaju imenovane članicama različitih povjerenstava, prvenstveno onih za kulturu, obrazovanje, odgoj u brojnim tijelima biskupijskih kurija. Sve navedeno svjedoči o tome kako su žene sve više zastupljene u visokim funkcijama u crkvenim strukturama i u Hrvatskoj. Možemo se zapitati za razloge tomu. Jedan od njih je i smanjenje broja svećenika, primjer koji daje sam papa Franjo, ali i općenito cjelokupna promjena odnosa crkvenih vlasti prema ženama i njihovoj ulozi u strukturama. Bilo kako bilo, neosporno je to kako posljednjih godina svjedočimo imenovanju žena na bitne položaje. Koliko će to potrajati, hoće li opstati i dokle će to ići, tek trebamo vidjeti.

Članak je dio niza "Žene – ravnopravne ili podređene u Katoličkoj crkvi?", a objavljen je u sklopu projekta poticanja kvalitetnog novinarstva Agencije za elektroničke medije. Dopušteno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena Autora.

Jeste li ovaj mjesec uplatili za Laudato TV? Zna li da naš rad ovisi gotovo isključivo od donacija dobrih ljudi? Pridružite nam se u [Klubu prijatelja!](#)

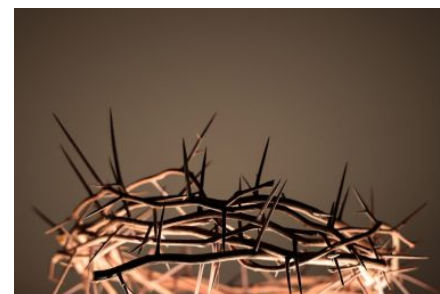
Još iz rubrike: [Istinito, lijepo i dobro](#)

'Ona je od svoje sirotinje ubacila sav...

Svetkovina Gospodina našega Isusa Krista...

Kralju naš, daj nam volje prigrliti neizbježne...

Učitaj više...

Još iz rubrike:

NAZOVITE NAS

00385 (0)1 78 88 592

PIŠITE NAM

kontakt@laudato.hr

PODRŽITE NAS

Udruga Ime Dobrote

Dobro mijenja sve.

NAVIGACIJA

Vijesti
Kalendar
Web shop
Oglašavanje
Pratite nas
Prijava
Registracija

INFORMACIJE

Impressum
O nama
Uplate/Donacije
Revizorska izvješća udruge
Pravila i opći uvjeti
Smjernice privatnosti
Postavke kolačića

Gračanska cesta 208/2, Zagreb
"Za Laudato TV"
IBAN HR0223400091510603018

GALERIJE

Laudato Galerije

PRATITE NAS

© Sva prava pridržana Udruga Ime dobrote
Održavatelj Netcom d.o.o., Riva 6, Rijeka